

KEMISKO INŠTITUT

skupščina

Šte. Drobne, Jablova, 1001,
Mestna občina Ljubljana,
SI 1000 Ljubljana, Slovenija

GALERIJA KEMIJSKEGA INŠTITUTA

Sonce žareča voda

Zoran Srdić Janežič

Zoran Srdič Janežič je kipar srednje generacije, ki v svojem umetniškem delovanju (kljub očitnim sodobnim konceptualnim izhodiščem) vztraja pri vpetosti svojih del v klasično kiparsko govorico.

Tudi tokratna razstava »Sonce žareča voda«, postavljena v galerijo Kemijskega inštituta, ima na prvi pogled klasični videz. Kiparska dela zelo očitno segajo v samo izhodišče evropske civilizacije, kajti hitro lahko prepoznamo fragmente klasičnih grških in rimskih kiparskih del (gre za fragmente kopije Fidijeve Atene z Lemnosa in del korintskega stebra), v te fragmente pa so natančno vpete vsebine, za katere že po materialu in obliki vidimo, da so očitno sodobne. S priloženim malim zvezkom, kakršnega bi dobili pri nakupu sodobnega tehničnega blaga kot »navodilo za uporabo«, dojamemo, da so ti kipi hkrati tudi aparature, s katerimi je možno pridobivati vodik iz vode. Prav tako nam pogled od blizu razkrije, da so fragmenti kiparskih in kamnoseških del dejansko skenirani ostanki iz antike, shranjeni v medmrežju kot vsem dostopna dediščina Evrope, ki jih je Zoran Srdič Janežič zato lahko natisnil s preprostim 3D tiskalnikom in jih sestavil kot tridimenzionalni kolaž z novimi vsebinskimi odnosi.

Ko filozof Ivo Urbančič v svojih premišljevanjih omenja znanost kot usodo Evrope, se na nek način dotakne prav podobne strukture, kakršne nam na (v)pogled postavi Zoran Srdič Janežič, ko palimpsestno gradi plast za plastjo med zgodovinskimi, konceptualnimi, materialnimi in celo političnimi vsebinami teh sodobnih kiparskih »alegorij«. Če Urbančič namreč natančno razčlenjuje znanost kot tisto, ki vsak naravni fenomen izzove k njegovi razpoložljivosti za nadaljnje raziskovanje in tehnološko zvedenost na

surovino, nam Zoran to pokaže še v luči, v kateri je mogoče vsaj na formalni ravni prepoznati še tisti del odprtosti do sveta, iz katere še sveti »bit« kot nekaj, kar nismo do konca izzvali v razpoložljivost.

To isto odprtost je v filozofskem smislu iskal Heidegger pri predsokratikih in jo našel v sami razprtosti jezika, govorice. In v teh, morda malce nehvaležnih primerjavah, lahko vidim tudi Zoranovo kiparsko referenco na antična kiparska in arhitekturna dela kot neke vrste iskanje razmerij, v katerih se, (kljub popolnoma sodobno pre-urejenih materialih, postopkih kolažiranj printov, funkcionalno-razpoložljivih naravnih elementih, do skrajnosti stehniciziranih postopkih same produkcije in celo premišljevanjih o naravnih energentih), vseeno še vedno pojavlja vprašanje dostopa do presežnega? Do razprtosti likovnega jezika in govorice.

Torej osnovno vprašanje, ki se tiče umetnosti kot tistega jedra kulture, ki v sebi vedno skriva neke vrste kult: nam sveto še sveti v svetu ali nam v žaru želje po gotovosti in razpoložljivosti žari celo voda?

Jiri Kočica

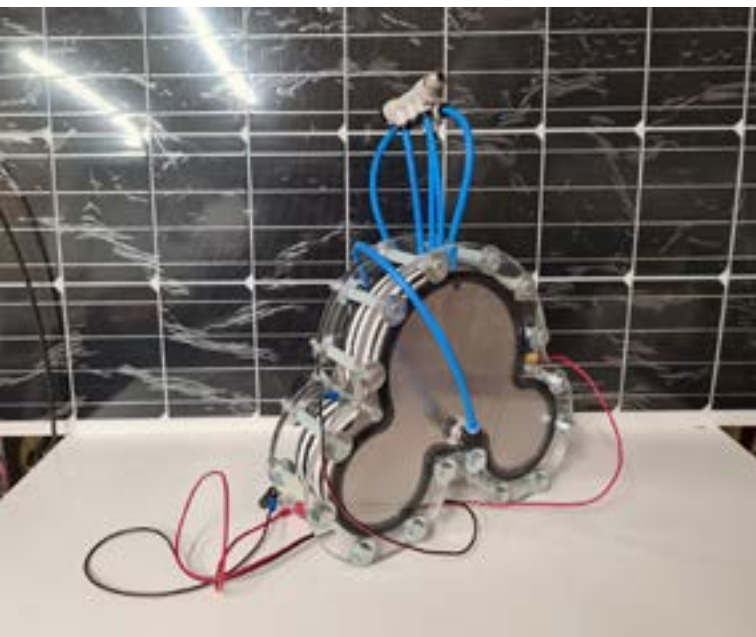
Fig. 1. A schematic diagram of the engine
part of the engine.
Fig. 2. A diagram illustrating the construction
of the engine part of the engine.
Fig. 3. A schematic diagram of the engine
part of the engine.

DESCRIPTION OF THE ENGINE
AND ITS PARTS

In Fig. 2, the engine is shown
consisting of several components. The
main part of the engine is the
cylinder, which is made of a cast iron
or steel. The cylinder is connected to
the crankshaft, which is made of a
steel. The crankshaft is connected to
the piston, which is made of a
cast iron. The piston is connected to
the connecting rod, which is made of a
steel. The connecting rod is connected to
the crankshaft. The engine is
driven by the crankshaft.

The engine is shown in a schematic diagram in
Fig. 1. The engine is made of a cast iron
cylinder, a steel crankshaft, a steel
connecting rod, a cast iron piston, and a
steel piston pin. The engine is driven by
the crankshaft. The engine is shown in a
schematic diagram in Fig. 1.

Zoran Srdić Janežič (1974, Kranj) je akademski kipar in oblikovalec lutk, zaposlen v Lutkovnem gledališču Ljubljana. V svojem ustvarjalnem delu se posveča konstrukciji umetniških del in mehanizmom. Živi in dela v Ljubljani. Zoran je aktivni član pri Sekciji kiparjev in umetnikov, ki delujejo v javnem prostoru pri ZDSLU.

3D oblikovanje in razrezi modelov: Cveto Kuneševič

3D oblikovanje strojnih elementov: Zoran Srdić Janežič

Elektronika: Erik Krkač

3D printanje: Zoran Srdić Janežič, Erik Krkač, Zavod Kersnikova – Rampa, RogLab

Izdelava elektrolitskih celic: Jure Popović, Zoran Srdić Janežič

Izdelava lesenih delov instalacije: Primož Mihevc

Obdelava kovin: ključavničarstvo Uroš Mehle, Janez Bizjak

V projektu so uporabljani 3D modeli: Guido Maurizio: Korintski kapital (<https://www.myminifactory.com/object/3d-print-corithian-capital-print-it-upside-down-13169>), SMK – Statens Museum for Kunst: Lemnaška Atena, po Fidiji (<https://www.myminifactory.com/object/3d-print-lemnian-athena-100909>) in STW – Scan The World: Lemnaška Atena, po Fidiji, fragment (<https://www.myminifactory.com/object/3d-print-fragment-of-the-athena-lemnia-35370>)

Na razstavi je predstavljen tudi umetniški načrt za proizvodnjo in transport vodika in vode preko avtonomnega zračnega plovila. Avtorja Zoran Srdić Janežič in Cveto Kuneševič.

Za pomoč se avtor zahvaljuje: prof. dr. Blažu Likozarju, mag. Petru Bastlu, Cinkarni Celje, Marku Megliču

Produkcija: Zavod za sodobne kiparske raziskave 2021

Producentka: Matena Bassin

Projekt je sofinancirala Mestna občina Ljubljana, oddelek za kulturo in Ministrstvo za kulturo

Od 14. 10. do 14. 11. 2021 v galeriji Kemijskega inštituta v Ljubljani

Kurator, tekst in oblikovanje: Jiri Kočica

Spletna brezplačna izdaja, 2021

URL: <https://www.ki.si/o-institutu/galerija/zoran-srdic-janezic-sonce-zareca-voda-oktober-2021/>

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 89623043 ISBN 978-961-6104-51-7 (PDF)

Kemijski inštitut
Ljubljana, Slovenija

National Institute of
Chemistry, Slovenia

Hajdrihova 19, Ljubljana
www.ki.si / 01 47 60 200